

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

Delegatio, & facultates Visitatoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](#)

Pars Prima.

Præterea vbi sic Visitatio Pontificalis,
& solemnis paramenta Episcopi, & alia
ut in Pontificali.

Synodus verò, quā vnum ex præpara-
torijs dicit esse Paulus, non præparatoriū
sed actio principalis per se existit: habet
tamen symbolum cum Visitatione.

Hæc præparanda sunt à Visitatore,
quæ autem sequuntur à visitandis.

Diligens cura Parochorum, Vicarij
præsertim foranei, ut omnes qui sacra-
mentum Confirmationis suscepturi sùt,

& reliqui omnes fideles obuiam ordine
prodeant Episcopo aduentanti; ac statim
hymnorum psalmorumque precibus
illum tanquam Christi vicem geren-
tem excipiant, & ut semper tempo-
re visitationis frequentissimi adsint.

Petr. p. 1.
c. 3.
Fusch.
lib. 1.
c. 4.
Conc.
Prou.
4. eo.

Ornatus Ecclesiæ, suggestus, & sacri-
stix, signum solemnij campanarum sono
pridie diei visitationis, & quando Epi-
scopum aduentari explorauerit.

Ex his tamen quædam ad solemnem,
& Episcopalem visitationem tantu spe-
ctant, quæ facile dignoscuntur.

C A P V T VII.

Delegatio, & facultates Visitatoris.

C A R O L V S.

DEI, & Apostolicæ sedis gratia Ar-
chiepiscopus Mediolanen. Ecclesiæ,
&c. Dilecto nobis in Christo R. D. N. I.
V. D. Sacerdoti Ariminien. salutem, &
benedictionem à Domino. Quoniam
animaduertimus non posse per nos ipsos so-
lum Diœcesis nostra, que lôgatèq. patet
visitacionem ad constitutum biennij tem-
pus ex sacri Conc. proscripto plene absolu-
ti: idcirco in eam deliberatione venimus,
& quo diligenter, & visitacionem uni-
uersam absoluamus; & in executionis v-
sum perpetuo salutaria decreta induca-
mus, Ecclesiasticos aliquos homines, spe-
ciata morum probitate, prudentia, doctrina,
disciplinaq. & superitos delegemus:
quamobrem nos tua, &c.

Hoc proœmium accommodatur, quâ-
do Diœcesis lata est, vbi autem ex alia
causa fiat delegatio, exprimenda est illa
causa, vel saltem in genere dicendum est,
sevarijs impedimentis detineri, & de-
inde prosequendum est.

Quamobrem nos tua in primis pietate,
charitate, & prudentia, integritate, &

peritia confisi, sperantesq. inde fore, ut
qua tibi, tueq. visitationi, & promotioni
commisserimus, mandauerimusq.; ea per
te bene agatur; te etiam vnum ex his quos
delegimus, nostra Archiepiscopal aucto-
ritate, omniq. meliori ratione, his literis
promotorem præficiam, Visitatoremq. no-
strum declaramus, decernimus, atque con-
stituimus, facultatibus tibi ut infra attri-
butis.

Vbi plus
res fun-
tores.
Visita-

Primum igitur hoc tue charitati, pruden-
tiae, & sollicitudini delegamus, atque com-
mittimus, ut nostro nomine, nostraq. tum
ordinaria, tum Apostolica nobis in hoc vi-
sitandi munere, vel canonum iure, vel Pö-
tificis sanctionibus, vel sacri Concilij Tri-
dentini decretis delegata auctoritate Vr-
bis, & Diœcesis nostræ Mediolanen. vi-
sitacionem diligenter, & accurate obeas; nem-
pè Ecclesiæ omnes, & singulas, maiores,
& minores, Collegias, Parochiales, &
qua sine cura sunt, capellas, etiæ Monaste-
rijs exemptis iure unionis adiunctas, &
earum item Sacerdotes, & Clericos, quo
ad Parochiale, etiam Sacramentorūq.

admi-

administrationem attinet, ac decretorum executionē, sive Regul. sine Seculares in illis ipsis Monasterijs, Ecclesiisue curā gerentes; Itē oratoria, quāus hospitalia, collegia, sodalitia, confraternitatisue laicales, seu scholas, alioū quoū nomine nuncupatas, etiam in Ecclesiis Regularium, etiam ex-

Concil. emptas, quoad executionem ultimarum Trid. sel. voluntatum; Eleemosynas etiam montis

22. c. 8. pietatis, altorumq; piorum locorum, tam virorum quam mulierum fabricas, schoolas, etiam librarias, & publicas bibliothecas, & artes impressoria officinas, ac præterea non solum Ecclesiasticos homines; sed etiam populos curā nostrā commissos sedulo, pleneq; vistis, ac visitare studiosè cures: & quicquid quoūs ratione corruptum, seu deformatum animaduerteris, corrigas, & reformatos, & ad

In dice- cel. Me- diol.

situs, decretorumq; s. cri Tridentini Concilij, aliorumq; Provincialium, & dioces. Mediolanensem conciliorum, edictorum, instructionum, ac ordinationū quarūcunque per nos, & de mandato nostro promulgatorum, & publicatorum, prescriptam normam, & regulam dirigas, reducas, & reformatos: & in omnibus, que ad sanctam sacramentorū administrationem, ad cultum diuinum augendum, & ad Ecclesiā reparandas, & amplandas, aut ad cleri, ecclesiasticorumq; hominum vitā, & studia, aut ad mores populi, aut ad piarum voluntatum executionem, aut ad rectam gregis Christiani institutionem, ad omnem denique Christianā vitā conformatiōnem, animarumq; salutem pertinent, consulas, geras, agas, que necessaria atque opportuna sunt. De criminibus, delictis, excessibus contra reos inquiras, aut si expedire censueris eorum nomina ad nos, Vicariumue nostrum deferas, crimina perspicua, manifesta, notariaue, de quibus queri inquirimē opus non est, liberē corrigas, pœnamq; condignam pro personarum ratione, proq;

Si Ep̄. copus
habet
huius
modi
auctoritatem, ac facultatem tibi damus citandi, inhibendi, agendi, prosequendi, procedendi ac de plano sine strepitu, formaq; iudicij, manu regia, sola facti veritate inspecta, etiam nullis seruatis ordinibus, ac terminis, quos in Archiepiscopali foro servari, vel instituti, vel moris, stiliue est.

De omni præterea, & quacunq; causa extra judicialiter etiam agere, audire, cognoscere, & decidere, licere tibi volumus, & concedimus.

Causas item coram Vicarijs, qui in vrbe vel in Diocesi sunt, præterquam generali plures pendentes, in quocunque statu illa sint, a Vicarij, uocandi, reassumendi, ac eisdem inhibendi potestatem damus; Vt quoque contra omnes & singulos, qui quoūs vlo modo deliquerint; prout tibi videbitur, agendi, eosdemq; vt iudicio personaliter sistat pœnas, multas, etiam censuris Ecclesiasticis prepositis, monendi, sig; non paruerint, pœnas multas, censurasq; huiusmodi subiisse declarandi: Rursus etiam illos contumaces, & alios quoscunque & in his, & in alijs omnibus, que vel vniuersē, vel speciatim mandauimus, parere recusantes, & eorum quemlibet, tum pro manifesta offensa, tum etiam pro libertatis & immunitatis usurpationisq; Ecclesiastica defensione, & conseruatione sulminandi, & promulgandi easdem pœnas iterum atque iterum sanciendi, grauiores, etiam irrogandi, interdictum Ecclesiasticum imponeendi, brachium seculare si opus fuerit, implorandi, & vt turis erit, detinendi, carcere coērcendi, multandi, absoluendi, & omnia denique, & singula agendi, gerendi, statuendi, decernendi, mandandi, execuendi, que ad Dei gloriā, & animarum salutem expedire censueris, liberam, integrum,

Pars Prima.

gram, amplam, atq; omnem facultatem, tum nostra ordinaria, tum auctoritate Apostolica nobis delegata his literis tibi enlargimur, concedimus, ac impartimur: & eos, ac omnes altos delinqentes nobis subditos, auctoritate etiam nobis à sacro Concilio Tridentino traduta, ab omnibus casibus nobis reseruatis, ac quibuscumque censuris, suspensione, interdicto etiam generali à iure, vel ab homine, ex qua cum causa quas & quos nobis reseruauimus, exceptis ys, qua à nobis aut à Vicariis nostris Vrbanis fulminata & inflicte fuerint per te ipsum, seu per alios imposita pénitentia salutari, gratus in utroq; soro absoluendi, liberandi, ac relaxandi auctoritatem concedimus, ita tamen, ut facultatibus predictis absoluendi uti non possis, nisi in actu ipso visitationis extra Cuiatem, & cum personis, & hominibus incolis illius plebis, cuius visitationi tunc incumbis.

Iuramentum vero ab omnibus medicis, ac fidei professione à quibuscumque confessariis, Concionatoribus, Iudicagistris, ac ab alijs tam publicè, quam priuatim artium liberalium exercentibus, ac bibliopolis, & impressoribus iuxta formā tabellarum, & decretorum nostrorum provincialium, & diocesanorum recipias, renitentesq; omnes ab officio, donec præfatum iuramentū, fidei que professionem respectuē presbiterint, suspendas; eos vero, qui paruerint absolute à pénis, & à censuris absoluere, & libera re possis, necnon profitendi, ac docendi facultatem dare per bimestre, quo spatio elapsō à nobis impetrant. Ecclesias vero quo ob vetustatem, vel aliter collapsae sunt, & ob eorum inopiam nequeunt instaurari, demoliendi ad præscriptum ordinationum nostrarum ac Visitationis Apostolice, decretorumque diocesanorum, illasque ac illarum materiam in profanos vius non sordidos, erecta tamen ibi cruce, ad præscriptū sacri Concil. Trid. conuertendi, tibi da mus, concedimus, & impartimur.

cultatem tribuimus.

Necnon beneficiorum quorūcumq; vacantiū fructus, qui supersunt, solutiis omnibus oneribus, ne in diuinis defr. iuden tur, ac fabricarum redditus, in v̄sus eiusdem Ecclesia altarisq; necessarios & utilles, etiam suppellectilem Ecclesia, prout tibi expedire magis visum fuerit, ex præscripto sacri Concilij Tridentini, & decretorum diocesanorum expendi cures, ac in illis beneficis Ecclesiasticis Parochialibus per obitum, vel per resignationem, etiam in curia, seu aliter quomodo cumque vacantiibus, etiam reseruatis, vel affectis, statim habita notitia vacationis Ecclesia, idoneum in ea Vrarium cum congrua tuo arbitrio fructuum portionis assignatione, qui overa ipsius Ecclesia vacantis sustineat, constitutas. Vicecuratosq; Capellanos, Confessores, ac Predicatores, vbi opus esse cognoveris ad bimestre duntaxat, deputes. Necnon informationes as sumendi in causis ad sanctum officium

Vbi Ep̄
scopus
Inquisitionis spectantibus contra quo-
rumcumque Regulares procedendi usque ad sententiam exclusiū, iuxta for-

auctori-
tatem
habet.

mam brevis, ac in ipsa Visitatione extra Cuiatem de causis sponsaliorum inter personas illius plebis, quam tunc visitabis, cognoscendi, denuntiationesq; etiam iuxta eiusdem sacri Concilij dispositionem remittendi, que cum Ecclesia Sacramenta ministrandi, Verbum Dei prædicandi, Ecclesias quoque & coenitaria polluta, ad bibita aqua per nos benedicta, reconciliandi, corporalia, & paramenta Ecclesiastica quacunque benedicendi, cateraq; omnia in præmissis, & circa ea necessaria; seu quomodolibet opportuna, gerendi, & exequendi plenam, amplam, omnimo dam facultatem, qua possumus, tam ordinaria quam Apostolica à nobis delegata auctoritate tenore præsentium tibi da mus, concedimus, & impartimur.

B Man.

Vbi plu-
res sunt
Vicarii.

Vbi id
decretū
est etiam
Visitati-
one A.
postoli-
ca.

Mandantes omnibus, & singulis Vicariis nostris, Archipresbyteris, Archidiaconis, Praepositis, Primiceriis, Decanis, Canoniciis, Capitaliis, Parochiis, Rectoribus Ecclesiistarum, Altariumuè Capellaniis, Clericis, quibuscumq[ue] ceteris, cuiusvis generis beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & locorum item piorum curatoribus, praefectis, atq[ue] administratoribus, vnuersitatibus, alijsq[ue] omnibus & singulis, ad quos spectare vlo modo potest, ut te Visitatorem per nos ut supra, delectum, & constitutum recipient, tuisq[ue] monitionibus, praceptis, decretis, ac iussis pareant, poenis propositis etiam pecuniariis, interdicti, suspensionis, & excommunicationis in subsidium pro contumacia, culpeuè grauitate, arbitrio nostro, vel tuo, declarandis, interrogandisq[ue], ac locis pijs applicandis. Magistratibus vero, & Iudicis, alrisq[ue] Officialibus Curie secularis, tam in ciuitate, quam in Dioceſi, nec non vniuersitatibus, communatibus, & aliis ad quos spectat, in virtute sancte obedientiae pricipimus, & man-

damus, vt quoties fuerint requisiti, tibi pro primisorum executione affilunt, omnemq[ue] sauorem, opem, & auxitum etiam brachij secularis prompte, ac efficaciter presentent, atque exhibeant. Hanc verò visitationis delegationem catcras omnes facultates his nostris Archiepiscopatibus literis, vel vniuersè vel specificè concessas ad biennium tibi suffragari volumus. In quorum fidem presentes literæ nostræ, & Cancellarii nostri traxi scripti subscriptio[n]e, ac sigilli Sancti Ambrosii impressione munitas fieri iussimus.

Dat. Mediol. Cal. 3.

N. Archiepiscopus.

Locus sigill.

N. Cancell.

Hæ sunt facultates, quas mihi concessit sanctæ mem. Carolus Card. S. Praxedis Pastorū exemplar, ac Ecclesiæ disciplinæ restitutor, cuius memoria in semperitnum erit, quæ secundum qualitates Visitatorum ampliari vel moderari possunt.

C A P V T VIII. Edictum de Visitatione.

N. Dei, & Apostolicæ Sedis gratia, &c.
Episcopus.

CVM ad nostri Pastorali officij rationem Visitationis cura ita pertineat, ut ex sacrorum Canonum iure, & Conciliorum decretis pretermitti neq[ue] possit, neque debet: nos illud à nobis debitum munus omni, qua maxima possumus diligentia, Deo iuuante aggredi, atque perfidere cupientes, perutile fore existimamus omnibus, & singulis iurisdictionis nostra fidelibus, ceterisq[ue], quorum id interest hoc significare; In eam vero

curam ita incumbemus, & ordinaria nostra auctoritate accuratè visitemus oes, & singulas has Modiolanenses & Ciuitatis, & Dioecesis Ecclesias, Metropolitanam nostram, Collegiatas, earum item capitula l[itter]um personas, curatas præterea Ecclesias, etiam eas, quae ipsi Metropolitana, Collegiatis, alijs Ecclesias, Monasterijs, Collegijs, aut piis quibusvis locis annexa sunt. Monasteria item, qua cōmendata sunt, Abbatia, Prioratus, sive præpositura,